

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم‌سال اول ۹۵-۹۴
پایه سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

ردیف:		
نام و نام خانوادگی: ۸ صبح	نمره: ۲۰	مدت: ۹۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد آزمون:	۲۹۴۱/۰۷
تاریخ:	۱۳۹۴/۱۰/۱۲
عنوان:	نحو عالی ۲
کتاب:	مبادی العربیة
مجموعه:	جلد چهارم: از ابتدای منصوبات تا ابتدای استغاثه (ص ۲۱۲-۱۳۶)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلایی: ..... مدرسه علی: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- حذف عامل «مفعول به» در کدام مورد قیاسی جوازی است؟ ص ۱۴۴

۰/۵

- الف. جواب استفهام
- ب. باب اختصاص
- ج. باب اشتغال
- د. باب نداء

۲- کدام گزینه در مورد «اسم فعل» صحیح است؟ ص ۱۵۷ و ۱۵۸

۰/۵

- الف. فاعلش می‌تواند ضمیر بارز یا مستتر باشد.
- ب. معمولش می‌تواند بر عامل خود مقدم شود.
- ج. «کاف» در «عَلَيْكَ يُوَسِّفُ» محلاً مرفوع است.
- د. فاصله افتادن بین اسم فعل و معمولش جائز نیست.

۳- کدام گزینه در مورد «صفت مشبّهه» صحیح است؟ ص ۱۷۴

۰/۵

- الف. تصاغ من الفعل المتعدى و الفعل اللازم.
- ب. لا يجوز أن يتقدم منصوبها عليها.
- ج. لا تنصب معمولها مع قصور فعلها.
- د. يجوز أن يكون معمولها أجنبيًا.

۴- استعمال صحیح «فعل تعجب» را معین نمایید. ص ۱۸۴ و ۱۸۵

۰/۵

- الف. ما كان أحسنَ الرياضِ!
- ب. ما أحسنَ عندَكَ جالساً!
- ج. ما أحسنَ بِمَعْرُوفٍ امرأً!
- د. ما يَكُونُ أحسنَ لِقَاءِنا!

۵- «مشغول عنه» در کدام مورد «راجح النصب» است؟ ص ۱۹۶ تا ۱۹۸

۰/۵

- الف. هل الخبر عرفتُه؟
- ب. إبراهيم روید أخاه.
- ج. ما الدرس أبغضُه.
- د. زيد ما أحسنَه!

۶- «منادا» در مثال «يا رَحِمَ اللهُ مَنْ رَحِمَ خَلْقَ اللهِ» چیست؟ ص ۲۰۹

۰/۵

- الف. خَلَقَ اللهُ
- ب. مَنْ رَحِمَ
- ج. رَحِمَ اللهُ
- د. «قوم» محذوف

۷- اصطلاحات زیر را تعریف کنید. ۲ نمره

۲

- الف) مفعول مطلق: جواب: مصدری است که بعد از فعل هم لفظ خود می‌آید تا آن فعل را تأکید کند و یا نوع آن یا تعدادش را بیان نماید. ص ۱۳۶
- ب) تحذیر: جواب: توجه و آگاهی دادن به مخاطب نسبت به امری ناپسند تا از آن اجتناب کند. ص ۱۸۷
- ج) تنازع: جواب: روی آوردن دو عامل به یک معمول متأخر از هر دو، جهت عمل کردن در آن. ص ۲۰۱
- د) شبهه مضاف: جواب: اسمی که مابعدش به آن تعلق گرفته و معنایش را کامل می‌کند بدون آن که صله یا مضاف‌إلیه آن باشد. ص ۲۰۶

۸- از موارد حذف وجوبی عامل «مفعول مطلق» سه مورد را بنویسید. ص ۱۳۸ و ۱۳۹ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. مفعول مطلق، جانشین عامل خود باشد. ۲. برای تفصیل نتیجه و عاقبت ماقبل آورده شده باشد. ۳. اصطلاحاً «مؤکد لِنَفْسِه» باشد، یعنی بعد از جمله‌ای واقع شود که احتمال دیگری جز معنای آن مفعول مطلق ندارد. ۴. برای دفع احتمال مجاز درباره جمله ماقبل آورده شده باشد. ۵. به اسم ذاتی نسبت داده شده و تکرار شده باشد. ۶. محصور فیه باشد. ۷. مفعول مطلق دیگری بر آن عطف شده باشد.

۹- «نقش» منصوبات مشخص شده را به صورت دقیق و کامل بنویسید. ص ۱۳۸ و ۱۵۳ و ۱۶۷ و ۱۷۳ و ۲۰۶ - ۳ نمره

الف) طَعَنَتْهُ رُمَحًا: جواب: (جانشین) مفعول مطلق (نوعی).

ب) أَعْطَيْتُ الْكِتَابَ صَاحِبَهُ: جواب: مفعول به دوم.

ج) خَالِدٌ مُعَلِّمٌ بَكَرٌ أَخَاهُ قَادِمًا: جواب: مفعول به دوم «مُعَلِّمٌ».

د) جَائِئِي الرَّجُلَ الْكَرِيمَ النَّسَبَ: جواب: شبه مفعول به.

هـ) زَارَنِي رَجُلٌ كَرِيمٌ نَسَبًا: جواب: تمییز

و) يَا مُحَرِّزًا مَجْدًا! جواب: مفعول به «مُحَرِّزًا».

۱۰- شاهد مثال آیات زیر چیست؟ (باب افعال قلوب). ص ۱۴۹ - ۱ نمره

الف) «أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ»: جواب: «كَمْ» از تعلقات بوده و باعث شده که فعل قلبی «يَرَوْا» لفظاً در دو مفعول خود عمل نکند (و کل جمله «كَمْ أَهْلَكْنَا...» جانشین دو مفعول و محلا منصوب است).

ب) «يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صِنَاعًا»: جواب: «أَنَّ» و صله‌اش (أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صِنَاعًا) جانشین دو مفعول فعل قلبی «يَحْسِبُونَ» (و محلا منصوب) است (با وجود این که مصدر مؤول و در حکم مفرد می‌باشد).

۱۱- برای هر یک از موارد زیر مثال بزنید. (جمله صحیح و کامل) ص ۱۵۷ و ۱۵۸ - ۱/۵ نمره

الف) اسم فعل لازم: جواب: هَيَّاتِ الْعَدُوَّ.

ب) اسم فعل متعدی بنفسه: جواب: بَلِّغْ هَذَا الْأَمْرَ.

ج) اسم فعل متعدی به حرف جر: جواب: حَيَّهْلَ عَلَى الْمَدِينَةِ. (و مثال های مشابه)

۱۲- چهار وزن «اسم مبالغه» را که مانند «اسم فاعل» عمل می‌کنند ذکر کرده و موردی را که عملش از همه بیشتر است، مشخص کنید.

ص ۱۶۸ - ۱/۵ نمره

جواب: فَعَالٌ، مِفْعَالٌ، فَعُولٌ، فَعِيلٌ (۱ نمره) - فَعَالٌ (۰/۵ نمره)

۱۳- شاهد مثال را در جملات زیر بیان کنید (باب «أفعل» تعجب). ص ۱۸۳ و ۱۸۴ - ۱/۵ نمره

الف) ما أَشَدُّ ما ضَرِبْتُ! جواب: به خاطر این که فعل مورد نظر برای تعجب، مجهول بوده و شرط ساختن «أفعل» تعجب را ندارد، از صیغه کمکی (أشد) استفاده شده و مصدر فعل (ما ضَرِبْتُ) نیز (مؤول) غیر صریح آمده است.

ب) «أَسْمِعْ بِهِمْ وَ أَبْصِرْ!»: جواب: در اصل «أَبْصِرْ بِهِمْ» بوده است و متجب منه (بِهِمْ) به خاطر وجود قرینه حذف شده است.

۱۴- عامل مقدر منصوبات مشخص شده چیست؟ ص ۱۸۸ و ۱۹۱ و ۱۹۵ - ۲ نمره

الف) أَخَاكَ وَ الْإِحْسَانَ إِلَيْهِ: جواب: الزَّم

ب) نَحْنُ الْعَرَبُ أَقْرَى النَّاسِ لِلضَّيْفِ: جواب: أَحْضُ

ج) أ زِيدًا قَطَعْتَ رَأْسَهُ: جواب: قَتَلْتَ

د) أ زِيدًا ضَرِبْتَ وَكَدَهُ: جواب: أَهَنْتَ

۱۵- جمله «شَرَحَ وَ أَفَادَنِي الزَّيْدُونَ» در صورت عمل هر یک از عامل اول و دوم چگونه خواهد شد؟ (باب تنازع) ص ۲۰۲ - ۱/۵ نمره

جواب: عامل اول: شَرَحَ وَ أَفَادَنِي الزَّيْدُونَ.

عامل دوم: شَرَحُوا وَ أَفَادَنِي الزَّيْدُونَ.

۱۶- اگر کلمه «عَبْدِي» منادا واقع شود، به چه صورت‌هایی در می‌آید؟ ص ۲۰۸ - ۱/۵ نمره

جواب: يَا عَبْدِي - يَا عَبْدِي - يَا عَبْدَا - يَا عَبْدَا - يَا عَبْدِي